

montezuma

1	2
3	4
5	6
7	8
9	10
11	12
13	14
15	16
17	18
19	20

M. de filio mentozino NO

AD CONSTITVTIONES

C. DE BONIS MATER. AMPLISSIMI
COMMENTARII,

Authore Ario Pinelo Lusitano.

CONIMBRICAE,

Anno salutis. M. D. LVII. mense Augusto.

Nec silentium à calumnia tutum.

Al. F.

Veritas filia temporis.

D. SEBASTIANO

huius nominis primo

Lusitanorum Regi potentissimo,

Afric. Æthiop.

Indico:

Arius Pinelus perpetuam fœlicitatem.

STSI VETVSTISSIMA CON-
suetudine, multis seculis obseruata, omniumq; ferè gentium mo-
ribus recepta, Augustiss. Princeps, licuerit semper rei literariae
professoribus lucubrationes suas, etiam de humilioribus argu-
mentis, magnis Regibus & Monarchis consecrare: non potui ta-
men non valde timere, quum presentem iurisprudentialibrum
Celsitudini tuae ratio ipsa nūcupandū cogere videretur: occur-
rebat enim quāta Regij nominis sit maiestas, quātus splendor, cui rectè nihil offerri dica-
rue possit, nisi vndiq; expolitū ac oibus numeris absolutū. Nec ignorabā qui sit multorū
liuor, quā rarus cādor, vt etiā prima sentētiae viri, calumniantiū morsus euadere ne-
queāt. Agnoscebā quā egregia in scribente requiratur eruditio, quā nō vulgaris au-
thoritas: eruditio autē licet ex longo tēpore, assiduo studio, aliquali ingenio, non nihil mi-
hi vēdicare possem, auctoritatem verò (in id fortasse magis necessariam) sciebam non
semper meritis parari, sed ab indulgētia fortunae, Principum fauore, alijsq; externis sepius
pendere. Nec timorem pellebat vbiq; scripturientium audacia: cogitabam enim plu-
res eam aleam magno suo dispendio expertos, quicum docti haberi, alijsq; excellere moli-
rentur, vix profanis habiti sunt. Nec animum satis erigebat amicorum hortatus &
efflagitatio: qui scirem, eos abdicatis iuris solēmbus sepius iudicare, nec satis integros cen-
sores esse: videbamq; tutius fore cum Catone culpa carere, quā cum Albino culpam de-
precari. Poteram tamen bona fide asserere, traxisse me ad scribendum, atq; ex nonnullis
quae domi habeo, vulgandum praesens opus, honestum quoddam votum communicandi
iuris studiosis aliqua, quae non omnibus nota existimauerim. Illud dixisse liceat, si ad-
huc in iure scribendi facultas datur, negandam non videri ei qui maturiori etate, post
longam legendi functionem, frequentissimo semper auditorio ornatam, post causarum
experientiam & fori digestionem, sufficienti librorum copia, iudicio non illaudato, in
eam prouinciam animum intendit. Periculo autem non declinato, videbatur praesens
opus non nisi sub Regiae maiestatis praesidio in publicum mitti posse. Catholici enim Re-
gis, patriaeq; patris Ioannis tertij, Celsitudinis tuae aui, ac domini nostri clementissimi ius-
su, stipendijs, beneficijs, in hac insigni Academia Conimbricen. publico legendi munere,
vltra continuum decennium functus fueram: qua functione demissa, aliaq; vitatio-

ne non infeliciter suscepta, idem magnanimus ac praestantiss. Rex, me honorificis codi-
cillis insignitum, ad ius civile interpretandum remisit. Iure igitur sub eius Principis no-
mine (si superstes fuisset) prima lucubrationes nostrae vulganda erant: eo autem ad cae-
lestem gloriam euecto, eodem iure sub tuis auspicijs in lucem prodeunt, cum Celsitudo tua
eidem in Regium nomen, amplissimumq; imperium, solus legitimusq; successor extite-
rit. Lusitanis autem in tanti Regis obitu, communi luctu ac marore obrutus, magnum
praestat solacium excellentissima Regina D. Catharina auia tua, domina nostra, nun-
quam satis laudata, tibi iure ipso legitima tutrix, in idq; munus ab auo tuo praudentissime
destinata, cuius virile pectus, in Deum pietas singularis, in communem utilitatem vi-
gilantia, omni eam imperio dignam faciunt. Nec minus subditos tuos recreat fouetq;
rarissima virtus, eximia prudentia, D. Henrici magni patris tui, in quo inuictissimi
Regis patris, at auorumq; regia stemmata, amplissimam Cardinalatus dignitatem,
aliaq; mortalium iudicio maxima, eius internis bonis atq; animi dotibus longe
inferiora semper censebunt recte sentientes. Quid enim non plebeium atq; in-
ferum manebit, si eius Principis saluberrimo iudicio, fidei zelo, moru
q; sinceritati conferatur? Inclytam Celsitudinem tuam, auia
q; augustae, ac serenissimi patris (quorum consilio imbe-
cillam aetatem tuam supplente, regnum faelici-
ter gubernaturum iri speramus) diu in-
columes reddat, atq; in longos an-
nos sospitet Deus
opt. max.

*

INDEX LOCORVM VIRIS COMMVNIS B

Regij, quæ in hoc libro explicantur, in quibus peritus & candidus lector semper aliquid nouum, vel non negligendum reperiet.

Ex ff. veteri: seu primo volumine Pandectarum.

I. 3. & 4. ff. de his, qui sunt sui. fo. 16. col. 1. n. 9. & sequen.
 L. in orbe. ff. de statu homi. fo. 16. col. 3. n. 11. & sequen.
 L. ingenuum. ff. de statu homi. fo. 105. col. 3. & fol. 106. col. 1.
 L. qui in vtero. ff. de statu homi. fo. 23. col. 2.
 L. cum ij §. eam, cum glo. ff. de transact. fo. 90. col. 4. nu. 31.
 L. filius fa. ff. qui satisd. cog. fo. 67. col. 1.
 L. non quemadmodū. ff. de iudic. fo. 139. col. 1.
 L. sed & si lege. §. consuluit. ff. de petit. hered. fo. 119. col. 2. & sequen.
 L. Iulianus. ff. de petit. hered. fo. 56. col. 4. ante nu. 43.
 L. filius non impeditur. ff. de inoff. testa. fo. 33. latissimè & bellissimè.
 L. Papinianus. §. meminisse. ff. de inoff. testam. fo. 36. col. 3.
 L. i. §. per hanc. ff. de rei uend. fo. 15. col. 2. n. 5. & fol. 23. col. 1. & fol. 42. col. 3.
 L. superficiario. ff. de rei uend. fo. 128. col. 4.
 L. i. §. qui in perpetuum, & l. 3. ff. si ager. vectig. fo. 129. nu. 67. & fol. 130. col. 1.
 L. 3. ff. de seruit. fo. 133. col. 1.
 L. fin. ff. de his, qui deiecer. fo. 29. col. 3. n. 4.
 L. 4. ff. de vsufu. fo. 83. col. 1. & sequen.
 L. Proculus. ff. de vsufu. fo. 97. col. 1. n. 41. & sequen. elegantissimè.
 L. defuncta. §. Sempronio, eod. tit. fo. 50. col. 4. nu. 13.
 L. vsufructuarius § 1. & l. vsufructuarius, § 8. eod. tit. fo. 59. col. 3. cum sequen.
 L. ex sylua. cum l. sequē. eod. tit. fo. 61. col. 3. nu. 59. & sequen.
 L. hæctenus. ff. eod. fo. 70. latissimè, & vtilissimè.
 L. i. §. 1. ff. de vsufr. ear. rer. fo. 79. col. 2.
 L. tribus. ff. de vsufr. ear. rer. fo. 77. col. 3. n. 76.
 L. si tibi. ff. quib. mod. vsufr. amit. fo. 49. col. 3. n. 7.
 L. diuus. ff. de vsu & habit. fo. 61. col. 1. & sequē.
 L. i. ff. vsufruct. quemadm. caue. fo. 51. col. 3. & fol. 76. col. 4.
 L. in lege Aquilia, si deletum. ff. ad l. Aquil. fo. 139. col. 1. v. ersi. nec obstat.
 L. si vt certo. §. si duobus. ff. cōmod. fo. 84. col. 4. n. 10. cum sequen.

L. tutor. §. fin. ff. de pignor. act. fo. 128. col. 4.
 L. rem alienam. versic. non est idem. ff. de pign. act. fo. 145. col. 2. versic. lim. 3.
 L. filium. ff. ad Macedon. fo. 45. col. 3.
 L. si verò non remunerandi: & l. idemq; §. fin. ff. mand. fo. 119. col. 3. ex. nu. 59.
 L. 3. §. de illo. ff. pro socio. fo. 185. bellissimè.
 L. qui tabernas. ff. de contrah. empt. fo. 93. col. 2.
 L. Iulianus. §. si quis colludente. ff. de act. emp. & §. sequ. fo. 91. col. 2. n. 34. cum multis sequen.
 L. necessariò. §. fin. ff. de peric. & cōmo. rei ved. fo. 95. col. 2. n. 40. & fol. 96. col. 2.
 L. si Titio. ff. de pignor. fo. 145. col. 2.
 L. obligatione generali. ff. de pigno. fo. 13. col. 3. & sequen.
 L. cum tabernam. ff. de pignor. fo. 12. col. 1. nu. 46. cum multis sequen.
 L. lex vectigali. ff. de pignor. fo. 132. col. 4. ex. nu. 70.
 L. si fundus. ff. de euietion. fo. 8. col. 3. n. 37.
 L. vendicatem. ff. de euietion. fo. 135. n. 78. col. 2. & fol. 143. col. 4. n. 82.
 L. Scia. ff. de euietion. fo. 144. col. 2.
 L. si vsufructus. ff. de iure dot. fo. 93. col. 2. cum multis sequen.
 L. cum post. §. patrona. ff. de iure dol. fo. 125. col. 1. versic. infertur. 32.
 L. quod autem. §. si vir. ff. de donat. int. vir. & vxor. fo. 119. col. 4. versic. minus obstat.
 L. quòd si vir. ff. de donat. int. vir. & vxor. fo. 129. col. 2. in princip.

Ex infortiato, seu. 2. parte Pandectarum.

L. Lucius. ff. solu. matr. f. 160. col. 3. & f. 146. col. 1.
 L. i. §. denunciari. ff. de ventre inspi. fo. 102.
 L. si sine. §. Lucius. ff. de adm. tut. fo. 72. col. 3. ad finem.
 L. i. §. sufficit. ff. de admin. tutor. fo. 67. col. 2.
 L. cum plures. §. si. & l. tutor. §. in soluēdis. ff. de admin. tutor. fo. 113. col. 3. & fol. 114. col. 3.
 L. si tutela. ff. de admin. tutor. fo. 125. col. 4.
 L. i. §. si. & l. 2. ff. de reb. eor. fo. 107. latissimè.
 L. & mulieri. ff. de curat. furio. fo. 200.
 L. ait prætor. ff. de iure delib. fo. 101. col. 2. nu. 47. exactissimè.

L. Aristo.

- L. Aristo. ff. de iure delib. fol. 89. col. 3.
 L. placet. ff. de acquir. hæred. fol. 30. col. 4. nu. 10.
 L. cum hæres. ff. de acq. hæred. fol. 43. col. 2.
 L. Antistius. §. fin. ff. de acq. hæred. fol. 43. n. 62.
 L. filiusfam. §. secundū vulgarem. ff. de leg. 1. fol. 29. n. 3. & 7. & 8.
 L. filiusfam. §. cū pater. ff. de leg. 1. fol. 145. col. 2. & fol. 158. col. 2.
 L. Caius. ff. de leg. 2. fol. 2. col. 4. & fol. 11. col. 1.
 L. seruos. ff. de leg. 3. fol. 9. col. 4.
 L. si chorus. §. 1. ff. de leg. 3. fol. 58. nu. 48. & 49.
 L. vxorem. §. legauerat. de leg. 3. fol. 58. col. 1.
 L. quasitum. §. 1. de leg. 3. fol. 58. col. 3.
 L. si mihi Meuia. §. 1. de leg. 3. fol. 11. col. 1. & fol. 57. col. 4. n. 46.
 L. qui concubinā. §. qui hortos. de leg. 3. fol. 74. col. 1. vers. lim. 7.
 L. 1. ff. de vsufr. lega. fol. 83. col. 4. n. 6. cū sequen.
 L. quæro. ff. de vsufr. lega. fol. 72. col. 3.
 L. generali. §. vxori. ff. de vsufr. lega. fol. 9. nu. 39.
 L. Stichus. ff. de vsufr. lega. fol. 167. col. 3. & sequ.
 L. pediculis. §. item cum quæreretur. ff. de auro & arg. lega. fol. 9. col. 4.
 L. post legatum. §. si pater. & §. si filius. ff. de his quib. vt indig. fol. 36. col. 2.
 L. fin. ff. de colla. bonor. & 1. fin. ff. de assign. liber. fol. 23. nu. 37.
 L. 1. ff. si quis à paren. fuer. manum. fol. 30. col. 4. ex. nu. 11.
 L. filius. ff. de suis & legit. hæred. fol. 190. col. 2. & sequen.
 L. 1. & ad plures eius. §. ff. si quid in fraud. patron. fol. 124. col. 3. & fol. 137. n. 77.
 L. fin. ff. si quid in fraud. patron. fol. 137. col. 4.
 L. pen. ff. ad Tertu. fol. 36. n. 29.

Ex. ff. nouo, seu. 3. parte pandectarum.

- L. in prouinciali. §. si ego. ff. de noui oper. nunci. fol. 128. col. 4. ex n. 66.
 L. hoc amplius. §. fin. ff. de damno infect. fol. 62. col. 4. n. 60.
 L. Aquilius. ff. de donat. fol. 97. col. 1. Et fol. 117. col. 4. cum seq.
 L. si pater. §. si. ff. de dona. fol. 118. col. 3. cū sequē.
 L. filiusfa. ff. de donat. fo. 113. col. 2. nu. 56. cū seq.
 L. pen. ff. de fideicō. liber. fol. 15. col. 2.
 L. si seruo. ff. qui & a quib. fol. 145. col. 1. vers. lim. 2.
 L. filium. ff. de liber. causa. fol. 145. col. 1.
 L. si procuratorē. ff. de acquir. rer. dom. fol. 49. col. 2. vers. ad hanc.
 L. vbi lex. ff. de vsucap. fol. 167. n. 28. col. 4.
 L. pen. ff. de vsucap. pro empt. fol. 164. col. 4. n. 15

- L. 2. §. filium. ff. de vsucap. pro hære. fol. 24. col. 2. cum seq.
 L. ex contractu. ff. de re iud. fol. 102. n. 49. col. 4.
 L. in vëdicatione. ff. de bon. author. iudi. possid. fol. 97. col. 2. n. 38. cum seq.
 L. si. §. si a focero. ff. quæ infrau. cred. f. 124. col. 4.
 L. 1. ff. de loco publ. fruē. fol. 130. col. 3.
 L. 1. §. quod autem. ff. de superfic. fol. 149. col. 2. & ex. n. 66.
 L. 1. vers. pietas. ff. de liber. hom. exhib. fol. 15. col. 3.
 L. 3. §. pen. ff. de liberis exhib. fol. 42. col. 3.
 L. 1. si cum testamento. §. si fundū. ff. de excep. rei iudi. fol. 50. col. 2.
 L. si ita quis. §. ea lege. ff. de verb. oblig. fol. 146. col. 3. ante vers. limit. 13.
 L. si ita stipulatus. §. 1. ff. de verb. oblig. fol. 48. col. 3. & seq.
 L. 4. ff. de nouation. fol. 49. col. 2.
 L. si pignore. ff. de furt. fo. 12. vers. infertur. 27.
 L. sed & si vnus. §. filio fa. ff. de iniur. f. 160. col. 2.
 L. 2. ff. ad l. Corne. de sicar. fol. 18. col. 2.
 L. Imperatores. ff. de iure fisci. fol. 168. col. 4.
 L. Milites agrum. §. desertore. ff. de re milit. fol. 21. col. 3. n. 32. cum seq.
 L. Lucius. §. idem respondet. ff. ad municip. fol. 73. col. 3. vers. limit. 3. & seq.
 L. filij. §. senatores. ff. ad municipa. fol. 193. col. 4.
 L. vacatio. ff. de muner. & honor. fol. 194. col. 3.
 L. 1. ff. de iure immunit. fol. 194. & sequen.
 L. si. ff. de decur. fol. 198. col. 2. & sequen.
 L. 1. §. in honorarijs. & §. licita. ff. de varijs & extraord. cognit. fol. 124. col. 1.
 L. alienatum. ff. de verb. signif. fol. 87. col. 2. cum sequen.
 L. rectè dicimus. ff. de verb. signif. fol. 83. col. 1. cum sequen.
 L. alienationis verbum. ff. de verb. signif. fol. 168. col. 1. n. 29. & sequen.
 L. lege obuenire. ff. de verb. signif. fol. 185. & sequen.
 L. nemo prædo. §. 1. ff. de reg. iur. fol. 29. col. 4. nu. 6.

Ex Cod.

- Auth. quas actiones. C. de sacros. eccles. fol. 180. col. 2. vers. infertur. 6.
 L. fin. C. de sacros. eccles. fol. 180. col. 1.
 L. binos. C. de aduoc. diuersi. iudi. fol. 135. col. 4. ante nu. 74.
 L. cum à matre. C. de reuend. fol. 139. ex. n. 79. col. 4. latissimè & vtilissimè.
 L. doce ancillam. C. de reuend. fol. 85. col. 3. cū sequen.

L. si

I N D E X.

L. si fundum. C. de reuend. fol. 164. col. 2. n. 14. cū sequen.
 L. 1. C. de vsufr. fol. 77. col. i. n. 75. cum sequen.
 L. 9. C. de vsufruct. fol. 93. col. 2. cum sequen.
 L. 4. C. de probat. fol. 49. col. 2. n. 6.
 L. 2. C. de patrib. qui fili. distrax. fol. 12. col. 4. cum sequen. elegantissimè & latissimè.
 L. fin. C. de reb. alien. fol. 87. col. 1. & sequen.
 L. emptorem. C. locari. fol. 121. col. 1. & sequen.
 L. foemina. C. de secun. nupt. fol. 48. col. 2. & sequen.
 Auth. hæ res. C. de secun. nupt. fol. 39. col. 2.
 L. in rebus. C. de iure dot. & l. si prædium. cod. tit. fol. 85. col. 3.
 L. si dorem. C. de iure dot. fol. 125. col. 1. & seque.
 L. fin. C. de iure dot. fol. 125. col. 1. & sequen.
 L. 1. C. de fundo dotal. fol. 87. col. 1. n. 18.
 L. si. C. de natur. lib. fol. 191. col. 2. ex. n. 20.
 L. non solum. C. de præd. minor fol. 99. col. 4.
 L. si ad resoluendam. C. de præd. minor. fol. 111. col. 7.
 L. 1. C. qui admitti fol. 37. n. 30. col. 2.
 L. 1. C. de verb. signifi. fol. 9. col. 3. n. 39.
 L. ex repudiatione. C. de fideicom. fol. 159. col. 4.
 L. fin. §. sed quia. C. communia de lega. fol. 163. n. 10. col. 1.
 Auth. res quæ. C. communia de lega. fol. 159. col. 1. & sequen.
 L. 1. C. de cond. inser. ornatur & ampliatur contra scriben. fol. 192.
 L. cum oportet. C. de bon. quæ liber. fol. 37. col. 2. & §. cum autem, eiusdem. l. fol. 41. col. 4. & fol. 46. col. 3. & §. non autem. fol. 52. col. 2. & sequen.
 L. cum oportet, §. vbi autem. C. de bon. quæ liber. fol. 64. col. 4. cum sequen. exactissimè.
 L. 2. C. de vsucap. pro empt. fol. 164. col. 4. n. 27.
 L. nihil. C. de vsucap. pro hæred. fol. 24. col. 2. cū sequen. plenè & utiliter.
 L. 1. in fine. C. de annual. except. fol. 174. col. 3. nu. 45.
 L. fin. C. de euiction. fol. 146. col. 3. cum sequen.
 L. 3. C. de patr. potes. fol. 21. col. 1. n. 30. & sequen.
 L. si vnquam. C. de reuoc. donat. fol. 3. col. 4. n. 20. & fol. 4. col. 2. n. 23.
 L. 1. de infirm. pan. calib. fol. 17. col. 3.
 L. 1. C. de iure libero. fol. 17. col. 1. n. 13.
 L. fin. C. ad. l. lul. maiest. fol. 169. col. 1. n. 32.

Ex tribus posterioribus

libris Cod.

L. defensionis. C. de iure fisci. fol. 53. col. 3. & sequen.
 L. vnica. C. de impon. lucrat. descrip. fol. 124. col.

2. versi. infertur. 29. & meliùs fol. 193. col. 4.
 L. cognouimus. C. de mancip. & colo. fol. 131. col. 2. nu. 68.

Ex Authenticis seu Nouellis

§. habeat, in auth. vt eccles. Roma. fol. 171. col. 3. & sequen. elegantissimè.
 Auth. vt ecclesia Roma. fol. 178. col. 4. & fol. sequen.
 Auth. hæc constitutio. collat. 8. fol. 179. col. 3. & sequen.
 §. sed quod sancitum, in Authen. de nupt. fol. 174. n. 45.
 Authen. cui relictū, & origi. fol. 199. col. 2. n. 17.

Ex libro feudorum.

c. 1. §. quod ergo, de inuesti. de re alie. fol. 132. col. 4. nu. 70.
 c. 1. an agna. vel fil. fol. 148. ex 1. col. & fol. 154. col. 1. in princi.
 c. 1. de capi. Contra. fol. 133. col. 2. & fol. 165. col. 4. nu. 19.
 c. 1. §. Titius si. de feu. fuer. contro. inter dom. & agn. fol. 153. col. 2. ad fin.

Ex Institutionibus.

§. 1. Inst. de patr. potesta. cum gl. fol. 16. col. 1. & sequen.
 §. posthumi. Inst. de hæred. quæ ab intest. fol. 23. col. 4.

Ex Decretalibus.

c. constitutus, de in integ. restit. fol. 158. col. 3.
 c. vlt. de pigno. fol. 56. col. 3. ad finem.
 c. per tuas, de donat. fol. 120. col. 2. ad finem, ver si nec obstat.
 c. quia diuersitatem, de cõces. præb. fol. 174. col. 4. n. 46. & sequen. & fol. 175. col. 2. & 3.
 c. nuper, de donat. inter vir. & vxor. fol. 95. col. 4. & fol. 96. col. 2.

Leges Regiæ seu ordinationes.

Lib. 1. tit. 76. fol. 122. col. 3.
 Lib. 2. tit. 17. §. 3. fol. 87. col. 1.
 Lib. 3. tit. 30. §. 5. fol. 104. col. 4.
 Lib. 3. tit. 42. §. fin. fol. 176. col. 1.
 Lib. 4. tit. 7. in. princ. fol. 39. col. 2. n. 37.
 Lib. 4. tit. 5. fol. 87. col. 3. n. 19.
 Lib. 4. tit. 6. fol. 109. col. 2.
 Lib. 4. tit. 7. §. 3. & tit. 77. §. 33. fol. 69. col. 3. n. 71.
 Lib. 4. tit. 62. fol. 187. n. 11. & §. 3. fol. 45. col. 2. n. 69.
 Lib. 4. tit. 33. §. 2. fol. 176. col. 1.

Lex Castellæ. 14. Tauri, fol. 169. col. 4.
 Lex Castellæ. 46. Tauri, fol. 199. col. 4. n. 71. vers. ex quibus.

F I N I S.

ERRATA.

- Fol. 4. vel. 5. col. 3. linea. 14. pro numeros lege in-
numeros
Ibidem. n. 25 col. 3. dele, fuisse.
Fol. 6. col. 4. linea. 16. pro, tale, lege, latè.
Fol. 11. col. 2. linea. 13. dele, sillabam, re.
Fol. 16. col. 1. linea. 17. dele, sillabam, re,
Fol. 20. col. 3. linea. 15. pro ibi, lege, sibi.
Fol. 30. col. 2. linea. 7. dele, ber. quod erat ponendū
in linea præcedente.
Fol. 39. col. 1. linea. 21. pro. ff. eod. ad. l. falc. lege. ff.
de adoptio.
Fol. 40. col. 1. linea. 2. & 3. lege, homo nō aufert. &
authen. hoc locum.

- Fol. 60. col. 1. linea. 20. arguentium, vt sic deleas li-
teram. m. à dictione ibi scripta:
Fol. 65. linea. 13. pro, vti, lege, vbi.
Fol. 107. col. 2. linea. 11. deberet, addita litera, t.
Fol. 117. col. 2. linea. 30. Angeliæ lege Angliæ.
Fol. 138. col. 4. linea. 32. pro Sorio lege Soario.
Fol. 144. col. 3. in paucis fuit erratum circa l. ven-
dicantem, ibi adductam sed in pluribus rectè
impressum.
Fol. 167. col. 3. linea. 26. pro, Claudius, lege, clau-
bus.
Fol. 172. col. 1. linea. 16. postverbum possidentem,
deest, scienter.

In his & alijs prudens lector facile percipiet veram lectionem.

res. nu. 5. C. de pact. Ias. & Alcia. in. l. certi conditio. §. si numos. n. 17. ff. si cer. pet.

9 His præhabitis circa dominiū & proprietatē, necessariū est de usufructu agere, cū in his versetur tota hæc. l. & l. cū oportet, aliaq; iura noua, diuidētia acquisitionē inter patrem & filium. Et de usufructu ante alia notandum est, q̄ gl. & Doct. cōmuniter eū diuidunt, vt alter formalis: alter verò causalis appelletur: gl. ordinaria, in princ. Instit. de usufru. Bar. in l. 1. col. 2. n. 4. ff. de condic. ex leg. Appellantq; formalē q̄ separatus est à dominio, & dicitur seruitus personalis. l. 1. ff. de seruitu. hic est de quo agitur C. & ff. de usufruct. & sæpissimè fit mētio in iure: nouè explicat Ripa in. l. re. coniuncti. n. 38. versic. considera. Vsumfructum causalē appellat glo. quē habet dominus rei, quasi p̄deat ab eadem causa domini: & est recepta traditio gl. vt per Ias. in. §. æque si agit. n. 4. Instit. de action. Alex. in. l. si ita stipulatus. §. 1. n. 2. ff. de verbo. oblig. Maran. in. l. is potest. n. 172. ff. de acquir. hæred.

Contra glo. & cōmunem illam resolutionem est Duaren. in. d. l. si ita stipulatus. 126. Corraf. li. 5. miscella. cap. §. & ff. de seruitut. Cōnā. libr. 4. cap. 3. chart. 231. qui nō debuerunt inuehi cōtra gl. & Doct. ob illā diuisionē usufructus, quæ nō videtur tam absurda: multa enim vocabula in vnaquaq; disciplina fingūtur docēdi gratia, maximè quia ipsi admittūt vocē illā

vsusfructus *formalis* quæ nō magis inuenitur apud Iurecōsultos quā altera *causalis*. Itē præcipuū eorū fundamētū contra gl. & Doct. adducitur, q̄ in iure non inuenitur nomē usufructus in domino rei, sed tantū in eo qui habet illud ius fruendi rebus alienis. l. 1. ff. de usufruc. dominus autē facultatē vtēdi, & cōmoditatē habet, nō vsumfructū, secundū eos: quod prius dixit Bart. in. d. l. 1. n. 4. ff. de cōdic. ex leg. & in. l. qui vsumfructum, ante fi. ff. de verbo. oblig. Idemq; ante illos nouiores scripsit Alcia. in. l. rectè dicimus. ff. de verbo. signi.

10 At cōtra eos pro gl. & cōmuni, vt get tex. in. l. si cū testamēto. 21. §. si fūdū. ff. de excep. rei iud. quē glo. adduxit, vbi usufructus dicitur apud dominū rei: nec obstat respōsio Corraf. in. l. 1. n. 3. pagi. 31. ff. de seruitu. dicētis q̄. I. C. ibi refert verba agētis in iudicio. Cōtrariū enim verius apparet ex litera tex. vbi. I. C. ea verba vt sua scribit: quod magis patet ex tex. in fi. ibi, *ex noua causa meus esse ceperit*: vbi text. loquēs de fructuario qui emit proprietatē, dicit nouū vsumfructū, vel ex noua causa dari: & sic in domino rei appellat vsumfructū: probat etiā tex. in d. l. 126. §. 1. ff. de verb. obl. ibi *de usufructu qui proprietatem comitatur*. Idem probat tex. in. l. 4. ff. si usufru. petat. ibi, *cū proprietate vsumfructū esse*: idē probatur in l. Sempronius. 26. ff. de usufr. leg. ibi, *de eo usufructu qui cōiūctus est hæredis personæ*. facit. l. qui vsumfructū. ff. de verbo. oblig. dū vsumfructū partē rei appella.

G ij sic tex.

sic tex. in. l. si à reo. 71. §. reo. ff. de fideiussio. nec enim ibi de usufructu formalis agitur, sed de eo quod cū dominio est, & tamē usufructus appellatur: fatemur tamē proprius & frequentius usufructū de primo dici: & pronouioribus est melior tex. quē ipsi nō adduxerūt, in. l. quod nostrū. 70. ff. de usufruct. vbi. I. C. apertē negat usufructum in eo qui rei dominus est.

11 Pro notitia & utilitate terminorū illud est notādū, q̄ vt sit usufructus nō exigitur necessariō vt relinquatur vel donetur per verbum usufructus: sed sufficit relinqui vel dari fructus ad vitā, vel in singulos annos, vt ita usufructus dicatur: vt habet tex. in. l. si quis ita. 24. ff. de usufruct. & l. cū ita. ff. de usufruct. lega. & ita docet gl. recepta in d. l. si quis ita: Bar. in. l. fundi Trebatiani, num. 1. ff. de usufruct. lega. Bar. n. 10. & Paul. col. 2. in. l. cotem. §. qui maximos. ff. de publica. Idem probat tex. quē gl. Bar. & alij nō adducūt in. l. per seruū. §. 1. ff. de usu & habita. ibi, *si usufructus an fructus legetur nihil interest: effectus est maximus & utilissimus, quia si ex dispositione loquēte de fructibus, nō resultaret usufructus, quatenus Seruitus est, daretur tantū actio personalis sine iure possidendi rē: possetq; res alienari, nec actio daretur cōtra tertiū possessorē, vt probat tex. in. d. l. fundi Trebatiani: & regula. l. si. §. si. ff. de cōtrah. emptio. Suntq; plures alij effectus, vt colligitur ex Pau. in. l. vt pomū. ff. de seruitu. tradit Cæpol. de seruit. vrba. cap. 2. Tiraq. de retrac.*

ligna. §. 8. glo. 5. n. 7. Hispanus Anto. Gomet. de contract. cap. de seruitut. folio. 117. col. 2.

12 Ex illis iuribus cōperies lapsos aliquando fuisse Doctores magni nominis, putātes nō dari usufructū, cū legatū vel donatio eū nō exprimit: nec sufficere q̄ fructus rei annui dētur: ita cōtra illa iura scriptū reliquit Feli. in. c. auditis, ad fi. de præscriptio. Ias. in. l. cū hi. §. 1. ff. de trāfact. Cæpol. de seruitu. vrba. cap. 4. n. 7. decepti per tex. in. d. l. fundi Trebatiani: vbi relictī fuerūt fructus, nec resultauit usufructus sed actio tātum ad eos petendos. At tex. ille secundū gl. Bar. Albe. & Docto. cōmuniter procedit, ex eo q̄ verba relictī, obliqua erāt, q̄bus testator voluit fructus illos dari legatario: & sic non directō eos legauit, significās vt à manu hæredis acciperet, usufructuarius autē possidet & percipit per se, secundū iuris principia: ideoq; ex qualitate dispositiōis significatur mēs disponētis. l. nō codicillū. C. de testamē. & ita ad. d. l. fundi Trebatiani, notat gl. magistra, in. d. l. si quis ita, & ibi Alber. Angel. & alij: Paul. in. l. inter omnes, n. 5. ff. qui satisda. cog. Mathē. Afflict. decisio. 252. n. 1. & n. 3. Alex. consil. 214. n. 1. lib. 6. glo. & Bar. in. l. Caius. ff. de annu. lega.

13 Nec obstat tex. in. l. defuncta. 65. §. Sempronio, ff. de usufruct. vbi per illa verba, *ex reditu fructuum vleris & porrima partem sextā do lego* nō resultat usufructus: Alberi. enim ibi, cum gl. recepta in. d. l. si quis ita, intelligit non esse usufructum,

sum fructum, quia non omnes fructus legabatur, sed pars quaedam eorum: quæ interpretatio tuta non videtur: cum enim relictum, vel donatio fructuum, inducat vsum fructum, per iurisperitiam adducta: idem videretur in relictio partis, iuxta regulam. l. quæ de tota. ff. de rei vendi.

Contra communem magis urget doctrina l. 5. ff. de usufruc. dum. l. c. ibi inquit, vsum fructum pro parte diuisa vel indiuisa constitui posse. facit. l. 1. §. si usufructus. ff. ad leg. falcid.

Videtur igitur quod eodem modo in parte fructuum dicatur usufructus: & ita tenendo, responderi posset ad d. §. Sempronio, quod ibi fuit relictum *ex reductu*, vt habet litera Florentina & alij plures libri: quod verbum longè differt à fructibus, vt in. d. l. fundi Treba. Item licet litera stet (vt alij libri habent) *ex reductu fructuum*: diuersum adhuc erat à fructibus, vt sic ex qualitate verborum ibi testator non fructus, nec vsum fructum, sed quod ex illis redigeretur, legasse videatur. Et licet reditus & fructus æquiparari videantur, ex. l. 7. ff. de usufruc non tamen negari potest differentia inter fructus, & reditus ex fructibus: vt omitteram alia quæ pro differentia inter ea verba tradunt aliquando Docto. & glo. c. generali, verbo reditus, de electio. in. 6. Tiraq. de retrac ligna §. 1. gl. 6. in princ. & hoc videtur probare Fulgo. in. d. l. si quis ita. ff. de usufruc. arguens contra glo. & communem.

Sed minus recedendo à recepta in

interpretatione. d. §. Sempronio: resoluedum videtur, posse vsum fructum dari in parte fructuum alicuius rei: sicut in parte eiusdem rei: iuxta. d. l. 5. iunctis dictis iuribus. l. si quis ita, & l. cum ita: nec hoc in specie negarent glo. & Docto.

Sed differentia sit, vt quàmuis relictis vel concessis fructibus totius rei, videatur dari usufructus: non ita presumatur, relictæ vel concessæ parte fructuum: idque in dubio, ne ex communiōne possessiōis discordia detur, iuxta. l. cum pater. §. dulcissimis. ff. de leg. 2. Simul etiam vt cum donatarius vel legatarius totos fructus rei non habet, possessio sit penes hæredem vel personam principalem: argu. l. 5. ff. fam. l. eriscun. Quæ interpretatio rationem habet, & maximè confirmatur ex traditione Paul. Castren. in. d. l. cotem. §. 1. in fin. ff. de publica & vectig.

15 Ante alia colligendum est ex litera huius. l. verè scribentes appellare solitos patrè legitimū administratōre: quo nomine vbiq̃ue in hac materia vtuntur omnes. Ex supra deductis autem, circa vsum fructum videtur confirmari, quod scribentes indifferenter sentiunt, vsum fructum patris, in hac materia dici formalem, cū dominium rerum sit penes filium: licet enim in hoc titulo & sequenti, specificè id non tradatur: ita tamen Docto. sentire, satis ex eorum dictis colligitur: & ita tradit Nouellus in. l. cum filio, nu. 42. ff. de legat. 1. ita Hispan. à

Castello. l. Tauri. 48. col. 2. ita aperte
notat Bal. quem illi non referunt, in.
l. si. in fine, sup. ad Tertul. & ibi Corn.
nu. 2. idem colligitur ex glos. & Do-
cto. in. l. 3. sup. de usufruc. notat Palac.
in repeti. Rubr. §. 42. nu. 13.

Sic in parente transeunte ad secū-
das nuptias, dicitur hodie usufructus
formalis, in bonis quæ habuit ex lu-
cro nuptiali, vel ex successiōe filij prio-
ris matrimonij: vt resoluit Rip. in. l.
fœminæ, nu. 68. C. de secund. nupt.
Arelatan. in. l. generaliter, nu. 92. eod.
titu. Picus in. §. Titia cū nubere, n.
36. ff. de lega. 2.

16 Non tamen est tuta argumenta-
tio (qua vtuntur nostri in dictis locis,
& alibi sæpe) de alio usufructu ad
hunc, quem pater habet in aduētitijs:
quod ostenditur ex verbis huius. l. su-
pra relatis, dum inquit, patrem esse le-
gitimum administratōrē, & omnia
posse gerere ac si perfectē dominus
esset: sic. l. cū oportet. §. non autem
ibi, *plenissimam potestatem*. in fr. titu. 1. que
potestas nullibi tam ampla datur usu-
fructuarijs: & hanc differentiam aper-
tē constituit tex. in. l. fin. §. si autem
æ alienum, in fine, eod. titu. ibi, *& alijs
omnibus quæ ab usufructuarijs extraneis exigifolent.* Alij autem usufructuarij dicun-
tur habere rei custodiam, quod lon-
gè minus est, vt in. l. 1. §. fin. cum. l. se-
quē. ff. usufructua. quemad. caue. nec
ea verba tantum tribuunt, quantum
ex illis colligūt scribent. nam Bal. ibi
colligit quod usufructuarius potest
agere nomine proprietarij. Bart. in. l.

de die. §. quidam. ff. qui satisda. cog.
colligit ex illo tex. usufructuariū ha-
bere mandatū generale, & ceteri pro-
curatorem in rem suam: & Paul. in. l.
cū apud quem. C. de usufruc. Bald.
extollens in. c. quoniam frequenter,
col. fin. nu. 11. vlt. non contes. tradit
Ias. in. l. 1. §. usufructuarius, nu. 3. ff. de
nou. oper. nuncia. Molin. in consuet.
Paris. titu. 1. §. 1. glos. 1. nu. 10. sed me-
lius aduertit in hoc, ad illum tex. Ru-
beus, in. l. non solū. §. morte, n. 12. ff.
de nou. ope. nunc. Crotus in. l. 1. §. nun-
ciatio, n. 9. ff. eo. titu. & prius contra
communem allegationem illius tex.
aduertit Fulgos. ibi.

17 Hinc infero primò, quod vbiun-
q; alius usufructuarius dicitur domi-
nus, multo magis dicetur pater legi-
timus administrator, habēs vsum fru-
ctū aduētitiōrū: & eadē ratione infer-
tur, i multis posse deficere ius alterius
usufructuarij, non patris hoc casu, cū
ei amplior potestas à lege cōcedatur:
quod addendū est eis quæ notat glo.
in. l. 4. ff. de usufr. gl. & omnes in. l. na-
turaliter. §. nihil comune, dū agūt de
usufructuario an & quomodo dicat
dominus, de quo inferius.

18 Inde. 2. infertur ad quēstionē agen-
tis rei vēdicatione vel dicētis se do-
minū rei: scribit enim Bal. in. l. q. usufru-
ctū. ff. si usufr. peta. q. is probando si
bi cōpetere vsum fructū in re, nō obti-
nebit: secus si simpliciter diceret se do-
minū, nec exprimeret rei vēdicationē
quia secundū eum censeretur se re-
ferre ad dominū iuris usufructus, &

tunc

tunc obtinere t : quam resolutionem
 ibi probat Fulgof. & ita Bald. in. l. 2.
 ff. de cond. inst. probat Alex. in. d. §. ni
 hil commune. n. 6. Ripa. nu. 27. Clau
 dius Marm. n. 46. Fabius. n. 34. Detus
 n. 19. Rubeus. n. 119. Alcia. i. l. recte di
 cimus. ff. de verb. sign. & cōcordant
 omnes in hoc, vt succūbat vsufructua
 rius quando dixit se dominū expref
 sa rei vendicatione: quia secundū eos
 non datur vsufructuario, sed tantū cō
 fessoria, & ita cū Bal. Iacobi. à Sancto
 Georg. i Rub. ff. de re iud. n. 8. Igneus
 in. l. 1. §. dñi. i. col. antep. ff. ad Syllan.
 Sed Soci. i. d. §. nihil cōmune: & prius
 Aret. col. 1. & Alex. in. l. sed & si pos
 sessori. §. itē si iurauero, & ibi Ias. n. 11
 ff. de iure iur. concludunt q̄ tūc suffici
 et vsufructus. Idq; iudicatū in praxi
 colligitur ex Capito decis. 96. in fin. li
 cēt ex. n. 3. variē argumētetur. Et hęc
 opinio mihi placet ex verbis. d. l. qui v
 sumfructū, in fine, ibi, *dominium*: & ex
 traditis à Ias. in. d. §. itē si iurauero: &
 ex verbis Bar. in Rub. C. de vsufru. &
 ex cōmuni sentētia, quæ habet suffice
 re tūc emphiteusim, secundū Bar. in
 l. si mater. §. eandem. n. 4. ff. de excep.
 Imò dicūt sufficere tunc cōductionē
 ad longū tempus: per tex. in. l. 1. §. qui
 in perpetuū, cū. l. sequen. ff. si ager. ve
 ctig. vbi Angel. notat: & Bar. in. l. cō
 dicillis. §. instituto. ff. de lega. 2. quod
 multis confirmari posset ex traditis à
 Boe. decis. 234. melius à Tira. de retr.
 ligna. §. 1. gl. 14. n. 79. Nec placere po
 test verbalis differētia Bal. Alex. & a
 liorū, distinguentiū an agens dicat se

dominū simpliciter: an dominū rei.
 credoq; eā doctorū controuersia inā
 né: quia in praxi, vel in primis articu
 lis, vel in reliquis semper exprimitur
 causa agēdi & dominij: vt sic proba
 tio vsufructus deducta & p̄bata suf
 ficiat: nec erat falsum concedere fru
 ctuario vēdicationē, ex Bar. in. d. Rub
 C. de vsufruct. bonus tex. in. l. vti frui.
 §. 1. ibi, *in rem actio fructuario*. ff. si vsu
 fruct. peta.

In patre autē legitimo administra
 tore (cui lex hęc amplius ius cōcedit)
 videretur cessare controuersia scribē.
 vt dicamus nouē, procedere libellum
 quo pater proponeret se dominū, & a
 geret rei vendicatione, quia hęc lex
 & l. cū oportet: plenissimū ius ad agē
 dū patri concedunt ac si perfectē do
 minus esset: & talis petitio patris susti
 neretur omnino ex suo iure & filij, ac
 si dominū & vsufructus in patre cō
 currerent. nec patri negarent, quod a
 lij fructuario negant Crotus & Ru
 beus citati supra proximē n. 16. in fin.

19 Ex eadem differētia vsufructus pa
 terni a d. alios, infero. 3. ad quēstionem
 gl. in. l. cū oportet. §. non autē, inf. tit.
 sequen. verbo, mobiles: vbi cōcludit
 vsufructū patris non cessare muta
 ta forma rei, cū aliās ex ea causa vsu
 fructus cessare soleat, iuxtā tex. in. l. §.
 vers. *rei mutatione*: & vers. *si arce*. ff. quib.
 mod. vsufr. amit. & sententiā gl. pro
 bant scribēt. specificē Salice. & Paul.
 probat etiā Bal. in Authen. excipitur
 n. 2. eo. tit. & ratio manifesta est, quia
 durat patria potestas, cū qua vsufru

Etus cōtinuatur, et si nouus esset, nouè etiã acquireretur: quod ex Floria. tradit Firmia. de Gabellis. 6. par. n. 12.

20 Ex eadè prærogatiua vsusfructus paterni. 4. resultat alia differentia, vt pater satisfacere nõ teneatur, nec de vtendo arbitrio boni viri, nec de restituendo, nec rationem reddere, nec alijs oneribus grauari, vt in. d. l. cum oportet. §. non autem: & in. l. si. §. si autem, in si. inf. tit. 1. quod lex tribuit paternæ reuerentiæ: & ita limitatur generalis regula. l. 1. ff. vsufruct. quem ad. cauea. dum iubet vsufructuarium ex quacunq; causa, satisfacere: ab illis enim verbis gemminatis & vniuersalibus excipitur pater, per hæc noua iura, quorum decisio confirmatur ex eo quod in simili docebat I. C. in. l. filio. 7. ff. vt lega. seu fideicom. nom. caue. vbi aliquid remittitur patri circa onus satisfaciendi: idq; iuuatur ex maxima confidenria quam lex habet de patre erga liberos: vt multis probat Tiraq. in. l. si vnquam, in princ. ex. n. 25. & quod in simili notat Ias. in. l. nemo potest. 2. lectu. nu. 68. ff. de lega. 1.

21 Eodè respectu, & sic. §. pater legitimus administrator secũdũ scrib. cõmuniter nõ teneretur inuentarium cõficere, vt notant Bal. & Corn. d. l. cũ oportet. §. nõ autẽ, per tex. ibi, verbo, *ratiocina*: dicunt enim scribent. in locis sup. citatis, qd confectio inuentarij eos tangit, qui rationem reddere tenentur, & ita Alberi. hĩc nu. 2. dicens qd ita vidit seruari: & Cin. d. l. cum oportet. 4. q. ad si. Ex quo limitatur. l.

tutor qui repertoriũ. ff. de admin. tutor. quod etiam colligitur ex Bal. in. l. Orphanotrophos, n. 7. C. de Episco. & cleri. & hoc vt receptũ tradit Bce. decisio. 61. nu. 5. & nouissimus in patrociniõ pupillor. pag. 20. De quo tamen dubitauit Specul. in titu. de instru. edit. §. viso, n. 14. Cuma. consil. 89. n. 3. vbi subdit, honestius facturũ parentem, si inuentarium conficiat.

22 In alijs autem vsufructuarijs, dicit aliã tex. in. l. 1. §. rectè. ff. vsufr. quem ad. caue. rectè dominum & vsufructuarium facturos, si in scriptis redigant, quæ bona sint fruenda: vbi glo. verb. fauent, id intelligit de consilio. Ego autem intelligo posse dominũ id iure petere & obtinere, vt vsufructuarium inuentarium conficiat, ne bona occultari possint: nec id negaret I. C. si casus proponeretur, qd dominus id peteret à fructuario: & ita videtur sentire Ange. in. §. constituitur, col. 2. vers. ex quo, ibi, *inuentarium*: Institu. de vsufr. facit pro hoc iuris regula, ne fraudi occasio detur. l. in fundo, sup. de reuendica. & alia regula ad multa utilis, de qua per Bar. & alios, in. l. 2. ff. solu. matri. qd tibi non nocet & c. Facit item notabilis doctrina I. C. in. l. 1. ff. si quis cautio. ibi, *neutri parti enerosa* & ibi notant ad multa Paul. & Ias. facit etiam, nam regulariter obligatus restituere, tenetur inuentarium conficere: vt colligitur ex Guido. in tracta. de forma inuenta. & in consil. 42. & latè Vitalis in tract. clausular. pag. mih. 190. & qd notabiliter tradit Paul. in. l.

in. l. cū tale. §. i. ff. de cōdit. & demōf. facit etiā quod in pulchro casu tradit Alberi. in. l. fi. n. i. ff. de bon. auto. iud. possid. De inuētario cōficiendo ab vxore post mortē viri retinēte bona p̄dote: facit. l. cū domini. §. 8. ff. loca. ibi, *Et ea quæ ibi sunt describere: facit itē: nā hoc casu non est minor ratio obligandi v̄ usufructuariū, ad cōficiendū inuentarium, quā est in alijs personis, de quibus per Rebuf. de consti. Gall. 1. tomo, tracta. de senten. prouif. arti. 3. gl. 3. n. 8. vbi in specie hoc tradit de v̄ usufructuario: & in terminis tradit Alex. consil. 58. n. 8. lib. 3. quod ibi prudēter probat: & in terminis ita illū text. citat & intelligit Picus in. §. Titia cū nuberet. n. 142. ff. de leg. 2. & Iacobin. à S. Georg. in. l. fi. §. i. in fi. C. de iur. deliber. & ita Bellon. consil. 54. n. 1. & in fortioribus terminis, ita intelligit Mathē. de Afflict. decisio. 342. & dicit ita fuisse iudicatū. Sed nec ipse nec alij aduertunt ad gl. sup. citatam, quæ id de consilio intelligebat, quasi nō de necessitate, sed in hoc reiicienda est glo. Quo enim colore negare posset v̄ usufructuarius inuentarij cōfectionem? maximē cū vulgare sit illud: qui malè agit lucem odit.*

23 Imò contra supra citatos, scriben. crediderim verius esse, vt etiam pater legitimus administrator, compelli possit à liberis vel à iudice, vt inuentarium cōficiat: id enim longè differt ab onere cautionis, vel satisfactionis, vel rationis reddendæ, alijsve oneribus quæ extraneis imponi so-

lent, à quibus pater excusatur, in. d. §. fin autem æs alienum, in fin. Imò nec onus rectè appellabitur hoc casu inuentarij cōfectio: quia tantum respicit probationem veritatis, ne tempore bona illa occultari possint: vt prudenter deduxit Alex. d. consil. 58. cuius rationes hīc militant. Nec est contra fiduciam quæ lex de patre habet, quia hoc respicit restitutionem faciendam post mortem patris, & sic ne ab aliquo postea fraus liberis fiat. Quod iuuatur ex Bar. l. i. §. penul. ff. de v̄t. in posses. mit. & ibi Alex. ad eū: vt licet prohibeatur seq̄stratio regulariter, admittenda tamen sit inuentarij cōfectio, tanquā res nullius præiudicij, vt sic cōuentus teneatur bona describere: quod etiā probat Bal. l. vna, ad fi. C. de prohib. sequest. & ibi Curt. n. 16. Et in accusato notat Bar. in. l. mandatis. ff. de requiren. reis: quem sequitur Plate. in. l. defensionis. C. de iur. fisci: Boer. referens alios, in decisio. 61. nu. 21. in fin. & Guido Pap. decisio 351. vbi Ioa. de gradib. in additione, nullo fundamento, in patre legitimo administratore, secundum hanc opinionem se iudicasse refert: quod etiā probat Francisc. de Porcel. in tract. de inuēta. cap. 2. n. 14. & Bertran. consil. 243. nu. 6. lib. 1. iuuaturque hæc opinio, ex. l. iubemus. §. i. sup. ad Trebel. & ita sepissimè vsu obseruatum vidi: moriēte enim vxore, pater legitimus administrator, inuentarium cōficit, in quo describuntur omnia bona, tam patris quā liberorū. Idq; cōsonum est. l.

ibi tantū referat iudiciū agitatū fuisse cū instituto, & ita gl. Bar. & omnes ibi colligētes, etiā ex tali sentētia dari ius executiuū contra substitutum, vel successorem, nec illius. l. meminit Feli. in. d. c. pen. col. fi. in prin. de re iudi: quod colligitur ex Bar. in. l. cūm filius, & ibi notat Paul. in fine. ff. de verb. oblig. & ex. d. l. ex contractu, in terminis cōfirmatur resolutio Alex. (cam nō citantis) in. l. si patroni. §. fi. n. 2. ff. ad Trebel & ibi Paul. nu. 5.

His autē fundamētis, vt vides, nul-
latenūs satisfaciunt tenentes priorē o-
pinionē: quæ autē ipsi adducunt, nihil
urgēt. Illud enim vulgare, (res inter
alios) nō rectē hīc applicatur: quia ne-
cessariō & consequenter agitatū iudi-
ciū censetur cum successore, si solenni-
ter actum fuit cum antecessore secun-
dum iura suprā adducta, & quæ copio-
sē cōgerit Ias. in dictis locis, & Hipol.
in notab. 259. & Niconitius in. c. quo-
niam contra fol. 96. & in simili tradit
Math. Afflict. decis. 396. n. 4. & n. 7.

Nec valet, quod respondēt aliqui
ex tenentibus priorem minūs veram
opinionē, dum fatentur valere iudiciū
agitatū cū instituto, vel habente prio-
rem locū, non citatis substitutis, vel a-
lijs, quibus postea successio defertur,
sed tamē his non nocere sententiā, vel
iudiciū, cū citati nō fuerint. Quod
videtur probare Feli. in. d. c. fi. de ma-
io. & obedi. n. 5. & in proposito Cur-
tius de feud. & Soci. nepos, vbi suprā
post Dec. in. d. cons. Id enim ridiculū
est, cū nemo dubitare possit, an sen-

tētia & iudiciū noceret ei, cum quo a-
ctum est, & tandē hęc cauillatio ma-
nifestē confutatur ex. d. l. ex contractu
& doctrina. d. §. denunciari, quæ iura
inductione nō egent, cū nihil aliud di-
cant. Vnde cauendum est à Bal. alibi,
quē sequitur Pau. in. l. si patroni. §. fin.
in fine. ff. ad Trebel. quod meliūs ad-
uertit Ias. in. d. §. diui. 2. lec. n. 93.

Minusque obstat illud argumentū
Dec. & Soci. ex. d. l. ait prætor, à qua
hęc omnia manarūt: quo argu. etiā vti-
tur Math. in. d. c. si Vasallus. n. 27. ver-
si. tertio. Fallitur enim Dec. cum alijs
ex sono & cortice verborū. d. l. quia iā
suprā ostendimus falsum esse dicere,
q̄ qui non potest alienare, nequeat iu-
diciū subire, vt ex multis in iure mani-
festum est. Et fundamentū à prohibi-
ta alienatione (quo vtuntur Dec. & se-
quaces) contra eos retorquetur. Notū
enim est in iure prohibita alienatione
non interdici alienationē ex sentētia,
& re iudicata, iuxtā vulg. l. i. ff. de fūd.
dota. Et hīc meliūs, quā alibi cōgruit,
quod scribētes omnes tradunt de alie-
natione ex causa necessaria, ne prohi-
bita censetur, quāuis alienatio gene-
raliter prohibeatur: & hoc satis proba-
tur ex. l. C. in. l. 3. versi. hęc enim, & §.
item quæri potest, & versicu. idemq;
ff. de rebus eorum ibi, *ex magistratuū au-
thoritate: & ibi, non sponte tutorum: & me-
liù: ibi, valebit alienatio propter rei iudicatæ
authoritatem.*

Ex quibus resultat declaratio ad. d.
l. ait prætor. Declaratur etiā. d. l. ex cō-
tractu. & d. §. denunciari, limitaturq;
reg. l.

reg. l. de vno quoq; ff. de re iud. limitatur etiã regula illa, Res inter alios acta. Resultat iuridica differẽtia inter alienationẽ voluntariam, & necessariã, ex sentẽtia scilicet, quæ fertur in inuitũ. Tunc enim succumbens non dicitur alienare, & sic incautẽ argumentabatur insignis Dec. in. d. cõf. Est enim in proposito constituẽda differẽtia inter actũ voluntariũ, & necessariũ iudicij. Primus enim nõ nocet successori, & ita procedũt adducta à Dec. Secundus autẽ ex iudicio & re iudicata successori nocet: vt eleganter docet Bar. in. d. l. in diẽ. nu. 1. ff. de aqua pluui. arc. & Pau. ibi sub. l. in cõcedendo. n. 2. idẽ Pau. in. l. facta. §. si heres. n. 4. ff. ad Trebel. & Soci. in. l. Gallus §. & quid si tãtũ, col. fin. facit. l. si dictũ. 56. §. si cõpromisero. ff. de euiet. ibi, *nulla necessitate cogente: colligitur ex alijs citatis à Feli. in. e. pen. n. 13. vers. vbi sentẽtia, de re iud.* Vides igitẽ decisionẽ & distinctiõẽ vtilissimã quæstionis sæpẽ contingentis nõ in paruis negocijs, sed in maximis, & inter nobiles, vt scilicet alienatio ex cõuentione, vel alius actus volũtarius non noceat successori in rebus maioratus, vel aliter restitutioni subiectis: noceat autem res iudicata, in qua cessat culpa & volũtas succũbentis. De præscriptione autẽ an noceat successori in his bonis: agemus, Deo duce, in Auth. nisi tricẽnale inf. eo. Et tandem in sententia pro hac parte, contra Dec. & alios, stat fortissima ratio publicæ utilitatis: nunquã enim daretur quies, nec litium finis, si post sententiam solẽni-

terlatam, in maioratu' vel feudo admitteretur filius vel consanguineus, qui succedere non poterat, nisi post eum, in quem sententia lata est. In infinitum enim id allegare possent omnes successores, cõtra doctrinam tex. in. l. singulis. 6. ff. de except. rei iud. ibi, *Vnum iudicati finem sufficere, ne aliter modus litium multiplicatus inexplicabilẽ faciat difficultatẽ.*

Ex quibus etiam & ex ratione proximẽ adducta, infertur, qd sentẽtia solẽniter lata in his terminis nocebit cõsanguineis vel successoribus ignorantibus: obstabit etiã postea natis, cũ ius faciat quoad omnes: contra Iferniam & alios, maximẽ Afflict. in. d. c. si Vassalus. n. 29. Infertur etiam qd in his terminis non erit necesse citare alios generaliter per proclama: contra Crot. in. d. §. diui. n. 39. vers. limitatur: & Loaz. n. 128. quicquid sit in alijs articulis, vt ex Ioa. Imol. notat doctẽ Alex. in. d. l. sepẽ. n. 82. idq; patet, attento qd sententia tunc obstat postea natis.

Ex prædictis etiã infertur, cauendũ esse à Bal. cõsulente, quẽ malẽ seqtur Soc. nepos. d. cõf. 181. n. 89. & sequẽ. qd scribũt sententiã non nocere substituto non citato: contra iura clara in. d. §. denunciari, & d. l. ex contractu.

Infertur etiã ad quæstionẽ renunciationis primogeniturę: de qua omnino vide Tiraq. de primog. q. 29. qd renũciatio primogeniti, cũ sit voluntaria, licet nocere possit ipsi renuncianti, nõ tamen noceat eius successoribus, in feudo vel maioratu à maioribus proueniente: siue renũciatio fiat viuente

&

& consentiente patre vel auo: quicquid contra sonent verba Ias. alios referentis in. l. pactum dotali. n. 4. ad finem. C. de collat. magisque cauendū à Dec. ibi. n. 17. contra quos stant iura & rationes, de quibus supra in alienatione voluntaria: stat etiam decisio & ratio tex. in. c. 1. de alien. paterni feudi: ne in feudo antiquo possessor noceat successoribus notat Curt. de feu. 4. parte. q. 7. & quæf. 9. Gozad. conf. 75. Dec. consil. 193. nu. 4. & consil. 263. nu. 3. & consil. 269. num. 5. Ias. consil. 64. lib. 3. Alex. consil. 15. nu. 8. lib. 5. vbi id eleganter ampliat, & conf. 106. lib. 4. & in simili Ias. in. l. 2. ex. n. 207. C. de iure emphyt. vbi in fortioribus terminis id latè tractat in emphyteusi: & notanter Alex. vbi Molin. consil. 8. nu. 15. lib. 3. Bologn. consil. 48. & latè Tiraq. de retract. lignag. §. 11. gl. 6. nu. 23. contra eos etiam stat ratio iuris, quòd tunc descendens vel successor non capit ius maioratus vel feudi à renunciante, sed à primo instituyente vel concedente, iuxta. l. cohæredi. §. cū filiæ. ff. de vulg. vbi Ias. n. 8. bonus tex, in. c. 1. de feud. Marc. ibi, *per inuestituram patris & auis*. Ideoq; in his bonis grauari non potest ab antecessore, etiā habente potestatem eligendi, iuxta tex. notab. in. l. vnum ex familia. §. 1. ff. de leg. 2. facit ratio tex. in. l. si arrogator. ff. de adoptio. ibi, *nō iudicio eius, sed principali prouidētia*, & quæ notat Molin. in consue. Paris. §. 22. n. 83. & n. 85. facit magis tota. l. 3. ff. de interd. & releg. quam iudicio meo non verè, nec rectè notabat Ol-

dr. d. conf. 94. n. 20. licet eū sequantur plures, per Tiraq. de primigeni. q. 35. Retenta autè hac sententia, quam 50 veriorè & receptiorè dicimus, cā vtiliter aliquot modis limitamus. Et. 1. vt procedat, quando is, cōtra quē sententia lata est, erat tūc primus & principalis, ad quem spectare posset successio, quā sequētes postea prætendūt. Et eodem modo debet esse persona, cuius maximè interesset obtinere, vt est de mente Bart. & omniū in. d. l. in diem. & in. d. §. diui. & in omnibus locis supra adductis: tex. cū gl. in. l. cū non iusto. ff. de coluf. deteg. tūc enim stat iuris præsumptio, q̄ ille ob interesse proprium, fideliter & attentè litigabit: vt notat Soci. in. l. Gallus. §. & quid si tātū, col. fi. vers. considera. secūs igitur si alius esset æqualis in gradu & iure litigandi, secundū Bal. in. l. 2. n. 6. C. quibus res iud. non noc. ibi, *non cū ipso fonte generationis*: & plures citat Tiraq. de nobil. cap. 37. nu. 7. Alex. in. d. l. sæpe. n. 57. ibi, *ius æquè principale*.

Limito. 2. vt hæc conclusio nō procedat, quādo sententia lata esset cōtra aliquē ex renūciatiōe, quā fecit. Tūc enī ea sententia nō magis obstabit successoribus in feudo, vel maioratu antiquo, quā obstaret ipsa renūciatio, in qua iudicatū fundatur, iuxta regulā vulgare causę limitatæ effectū limitatū producentis. Pro quo facit text. notab. in. l. 1. §. si quis sub conditione. ff. vt legat. seu fideicom. nom. cau. ibi, *easdem causas & condiciones inesse*: de quo text. alibi plura scribimus: idque probatur ex causa-

causa talis sententiæ fundatæ in renū-
 ciatione, nō in alio iure litigantis. Vn-
 de nō parit exceptionem rei iudicatæ
 contra agentem ex diuersa causa, iux-
 ta. l. cum quæritur. 12. & sequen. ff. de
 excep. rei iud. Et in his terminis susti-
 netur, quod consuluit Cardina. Paris.
 conf. 5. n. 37. lib. 1. & probatur ex ver-
 bis Bal. in. l. 2. n. 5. C. quib. res iud. non
 noc. ibi, *talis sit natura causæ, vt omnibus præ-*
judicet: & ita eleganter amplia, quod ibi
 notat Bal. n. 8. ibi, *renunciatio.*

Limito. 3. vt quamuis sententiæ tūc
 obstet successoribus, alijsve cōsangu-
 neis, non tamen eis adimatur facultas
 appellandi. Receptum enim est, vt tūc
 appellare possint, & in causa appella-
 tionis ius suū prosequi, vt tradit Alex.
 in. d. §. diui. nu. 9. ad finem: & ibidem
 Cro. n. 39. vers. 2. & Rip. n. 62. & Loaz.
 n. 128. & alij quos allegat Fel. in. c. cū
 super, nu. 11. de re iud. qui alios citant.
 Sed hæc eorum declaratio nō satis ab
 eis explicatur: melius igitur ex mente
 Alex. in. d. l. sæpe. n. 83. vers. nono: di-
 cas, quod cū scriben. appellationem
 admittant, necessariò significant non
 fuisse latam sententiam in maiori tri-
 bunali: aliàs enim non esset tractan-
 dum de appellatione: & consequenter
 hæc declaratio applicatur tātum, quā-
 do succumbens non prosecutus fuit
 causam vsque ad maius tribunal, in
 quibus terminis hæc recepta declara-
 tio, vera & necessaria videtur: ne suc-
 cessoribus & alijs non citatis, noceat
 quælibet sententia inferioris: sed tan-
 tūm ea, in qua succumbens nihil omi-

fit, vt in simili colligi potest ex text. l.
 euctus. 35. ff. de euctio. ibi, *cum spes habē-*
di abscissa est. Sic videmus in emptore,
 qui appellare debet, & appellationem
 prosequi, vt de euctione agere possit.
 Nec enim prima sententia noceret vé-
 ditori: sed hoc nō indistinctè, vt notat
 gl. Bar. Alb. Fulgo. in. l. Herēnius. 63.
 ff. de euctio. & ita inquit Math. Affli.
 in. c. 1. §. rursus. n. 15. q. mod. feu. amit.
 & melius resoluit Hispanus Anton.
 Gome. in libro de cōtract. ca. 2. Char.
 20. col. 1. & sequen. & hanc sententiā
 apud Lusitanos pbat Ordinatio, li. 3.
 tit. 30. §. 5. ibi, *eda apelacão a qual sera obriga-*
do prosequir: quæ lex regni videtur hoc in-
 distinctè probare, cū glo. & Docto.
 vbi supra, variè distinguant.

Limitatur. 4. prædicta conclusio,
 nisi successor velit probare, sententiā,
 quæ sibi obijcitur, latam fuisse ob cul-
 pam, dolum, vel negligentiam eius,
 contra quæ lata est: vt tradunt omnes
 in. d. §. diui. numeris & locis supra ci-
 tatis: Soci. in. d. §. & quid si tātum, col.
 fin. Molin. in consue. Paris. §. 22. nu.
 34. probatur ex doctrina. l. si per luso-
 rio: & l. à sententia. vbi Bart. & Imol.
 ff. de appella. & in terminis probatur
 in. d. l. ex contractu. ff. de re iud. ibi, *nisi*
culpa tutoris: notat glos. & Docto. alibi
 vt tradit Tiraq. d. cap. 37. de nobil. n.
 1. vbi tamen non loquitur de negli-
 gentia.

Limitatur. 5. in pulchro casu, de
 quo consuluit Sigismun. Neapol. in.
 volu. consil. feud. conf. 10. n. 7. vbi no-
 tabiliter respondet, quod si vnus possi-
 deret,

deret, aliusq; cum conueniret, petens vt declaretur, mortuo conuento, ad ipsum agentem pertinere feudum, vel maioratum, & ita pronuncietur: tunc ea sententia nō obstabit liberis, vel successoribus eius, cōtra quem lata est. Ratioq; est, quia agens non prætendebat excludere conuētum viuentem, ideo non censetur tam principale eius interesse: & mihi placet hæc opinio, quāuis videretur dicendum, quòd pater conuentus ita vigilabit pro liberis futuris successoribus, sicut pro se ipso: argu. l. nihil. ff. de bon. liber. ibi, *omnia liberis nostris ex voto paremus*. Sed hæc opinio nititur æquitate, & fouetur ex iuris regulis, vtq; veritas magis elucidetur, argu. l. i. & ibi Paul. & Ias. ff. si quis cau. iuuatur etiam ex suprà traditis, quia tunc conuentus non videtur principalis contraditor, attento præiudicio, cū ei viuenti nihil veniat auferendum: & tandem non videtur fraude carere iudicium illud agitatum principaliter contra futuros successores, eis non spectatis: cōtra reg. l. non quemadmodū ff. de iudic. nec videretur de iure admitenda talis petitio, secundū ea quæ infrà trademus.

Limito. s. vtiliter, quando sententia ex aliquo defectu posset ostēdi nulla: quia tunc semper videtur admittendus successor succūbentis: cū talis sententia ob nullitatem careat nomine rei iudicatæ. l. 4. §. condemnatum. ff. de re iud. l. i. ad finem. ff. quod quisq; iur. glo. l. si pater. C. ne de statu defunc. l. i. & sequen. C. quādo pro uo. non est ne-

tes. Sed dicet aliquis, quòd data tali nullitate, idem erit in principali, contra quem sententia lata fuit, per illa iura, & receptas sententias: ego autem pro vtilitate huius limitationis considero, quòd si post sententiam quantumcūq; nullā transferint triginta anni, non audietur condemnatus obijciens nullitatem, tanto enim tempore præscribitur ius obijciēdi nullitatem, saltem agendo: vt tradit Math. Afflic. Decis. 178. nu. 5. & ex multis probat Tiraq. de retract. ligna. §. 36. glo. 2. n. 37. ea tamen præscriptio non nocebit liberis, vel successoribus succumbentis: quia tunc non datur vigor rei iudicatæ ex sententia, sed ex præscriptione, quæ non ita nocet successoribus, secundū cōmunem opinionem, vt tradimus in authen. sequen. & militat ratio negligentia, de qua supra: videturq; aliquatiter tunc alienatio voluntaria, ex. l. alienationis verbum. ff. de verb. sign. facit doctrina Bald. in. d. l. 2. C. quib. res iud. de qua diximus suprà, in. 2. limita.

Septima limitatio colligitur ex superioribus, & ex scribentibus in locis suprà allegatis, vt conclusio hæc non procedat, quando sententia lata fuit ex probatione non perfecta: omnes enim exigūt in pposito, vt nihil omittatur in causa, nec succumbens aliquid voluntariè concesserit victori, vt per Bal. in. d. l. 2. C. quib. res iud. nō noc. Alex. in. d. l. sape. n. 78. cum præceden. & sequen. Feli. in. d. c. penul. n. 14. vers. vbi sententia. Vnde videtur dicendum, quòd sententia lata ex iuramento vi-

Storis non noceat successoribus succū-
 bentis: & hoc in simili probant Inno-
 cen. Anto. Panor. quos citat Felin. vbi
 suprā, videturq; verior opinio, etiam si
 iuramentum sit litis decisivum, cōtra
 Alex. in. d. l. sæpe. n. 131. quem videtur
 sequi Feli. in. d. c. pe. n. 14. In quo nota-
 bili articulo miror eos nō allegasse gl.
 in. l. ingenuum. ff. de stat. hom. dū am-
 pliat tex. ibi, de sententia & re iudica-
 ta ad iuramētum, & sic vult, quòd ea
 l. (quæ cōmuniter intelligitur, vt sen-
 tētia super statu personę faciat ius quo
 ad omnes) procedat etiā vbi causa iura-
 mento partis deciditur: & ita cum gl.
 trāseunt Bar. Bal. Ang. ibi eamq; ex-
 pressim videtur probare Alber. ibi. n.
 4. & eā ad hoc extollit Ange. Aret. in
 §. præiudiciales. n. 9. & ibi Ias. nu. 31.
 Insti. de actio. sed de illa gl. dubitat
 Fulgo. ibi, qui tandem eam sequitur.

Ego verioremi puto regulariter o-
 pinionem Inocen. Panor. cōtra Alex.
 Feli. vt sic sentētia lata ex iuramēto nō
 noceat successoribus succūbētis in feu-
 do, vel maioratu, alijsve bonis familię
 relictis: tunc enim non potest dici pro-
 batio perfecta, vt suprā. Quod confir-
 mo magis, quia si iuramētū erat necessa-
 rium in supplementū probationis, rece-
 ptum est, vt talis probatio dicatur pri-
 vilegiata, & ideo sententia retractari
 possit ex nouis documentis, etiā ad pe-
 titionem succūbentis: secundū cōmu-
 nē intellectu ad. l. admonēdi in prima
 parte. ff. de iure iur. nec tale iuramētū
 causis grauibus applicari potest, secun-
 dū cōmunem doctrinā: vt per scriben.

in. l. 2. C. de reb. cred. & latē Ias. in rep.
 l. admonēdi, ex. n. 271. & nu. 294. si
 autē iuramentū delatū fuit volūtariē,
 non potest nocere alijs nō habentibus
 causā à deferēte, secundū suprā tradita.
 Quòd si delatū fuit non omninō volū-
 tariē, sed quia aduersarius illud defere-
 bat, iuxta. l. manifestę. ff. de iure iur. ad-
 huc militat ratio, ne sentētia lata ex ta-
 li iuramēto alijs noceat: licet enim Fe-
 li. in. d. c. pe. n. 14. de re iud. dicat tūc
 iuramentū non esse voluntariū, sed ne-
 cessarium, tamē est aduertendū, qd tūc
 necessitas non est præcisa: potuit enim
 iurare, is qui alij iuramentū detulit: ac
 proinde deferēdo illud, videtur volun-
 tariē facere.

Iuuatur hæc sentētia, quia cōmuni-
 ter traditur, probationē verē legitimā
 nō dici ex iuramento: gl. celebris, in. l.
 cū de indebito, verb. legitimis. ff. de p-
 ba. quam extollūt scribē. vt per Corf.
 in notabil. verb. mādātū fol. 168. & Ias.
 in. §. quadrupli. n. 4. Inst. de actio. Feli.
 in Rub. de proba. col. 3. & in praxi cō-
 mendat Alex. conf. 119. nu. 9. lib. 2.

Nec fert ratio, vt quis proprio iura-
 mento obtineat, nō solū cōtra eū cum
 quo tūc litigabat, sed etiā cōtra alios,
 nec tūc merita causę applicātur cōtra
 alios: nec est tuta argumētatio à sentē-
 tia ad iuramētū, vt per gl. & Doct. in.
 l. 2. ff. de iur. iur. quæ differētia maxi-
 mē iuuatur ex tex. ad hoc notab. in. l. si
 iurauero. ff. de iure patro. Iuuatur satis
 ex alijs in simili, quæ tradit Ias. in. l. si
 quādo. n. 38. C. vnde vi: vbi cū Bar. &
 multis resoluit, probationē ex iuramē-

eo (etiã permittēte statuto) nō nocere tertio seu alij, præterquã ei cōtra quē iuratū est. Facit tex. & ibi notat Bar. in. l. 1. ff. quãdo ex fac. tuto. tradit Math. Afflic. li. 1. cōsti. Neap. Rub. 26. n. 35 & in simili multa tradit Hispanus Xuar. in. l. post rē iudicatā fol. 128. secū dū priorē editionem. Concludo igitur vt tunc sentētia faciat ius quoad alios, quãdo lata fuit ex legitima probatio- ne omninō necessaria, nō quãdo ex iu- ramento partis obtinentis, maximē in ijs, de quibus agimus circa feudū vel maioratum, similesue causas graues, in quibus cautiū est agendum.

Ex quibus infertur. d. l. ingenuū, nō ita procedere in causa decisa iuramēto victoris, contra gl. & Doct. vbi suprā. Quod confirmatur ex traditis à Bal. d. l. 2. n. 5. C. quib. res iud. nō noc. Alex. in. l. sēpē. n. 76. Feli. in. d. c. penul. n. 9. & n. 17. de re iud. Dec. cōf. 342. col. fi. Prepos. in. c. causam. 2. qui filij sint legi- ti. dū scribūt requisita, vt sentētia alijs noceat: & meliūs per Tiraq. de nobil. d. c. 37. ex. nu. 2.

Octaua limitatio colligitur ex prio- ribus: vt quamuis sentētia & res iudica- ta noceat successoribus in bonis feuda- libus, vel maioratus, nō ita noceat trá- factio, ex sentētia eorū, quos probauit, suprā hac parte, nu. 46. versicu. igitur: Quibus addo in terminis Panor. post. Inno. i. c. auditis. n. 21. de prescri. faciūt quæ superiūs tradidimus de tráfactio- ne & cōpromisso nō admittēdis in ijs, in quibus alienatio phibetur: quod etiã tradit Cardi. Paris. cons. 85. n. 15. li. 3. &

sic est differētia intēr rē iudicatā & trá- factionē. Ex quo elegāter limitatur æ- quiparatio, quã de his facit tex. in. l. nō minorē. C. de tráfac. & c. 1. de litis cō- test. in. 6. Quã differētiã cōfirmo aū- thoritate Albe. & Cuma. in. l. 3. §. item quæri. ff. de reb. eor. in fine, super glo. ibi, opponente de. l. cū ij. ff. de tranfac.

Sed hoc de transfectione sublimitā- dū puto, nisi transfectio à Rege, vel su- premo prouinciæ domino confirma- ret, (vt sēpē vidimus in similibus cau- sis arduis inter magnates prudēter trá- figētes.) quod iuuatur fauore pacis, & publicæ vtilitatis: vt in simili dixit An- ge. quem sequitur las. in. l. contra iuris §. si. n. 7. vers. sexto. ff. de pac. iuuaturq; magis authoritate regia cōfirmate trá- factionē, vt in simili tradit Paris. cons. 16. n. 35. & sequē. li. 1. facit tex. in. c. 1. in fine, de tráfac. ibi, *vires plenissima notionis, ex nostra authoritate suscipiat:* & ibi gl. & Doc. notat, & Math. Afflic. in. c. 1. n. 110. quæ sint regal. vbi multa ad hoc conducē- tia cumulat, & Chass. in. catal. glor. 5. parte. 24. confide. à. n. 1. vsq; ad. n. 208. quod etiã satis iuuatur ex. I. C. i. l. ado- ptio. 38. ff. de adopti. iuuatur etiã ex. l. 2. ibi, *imperiali beneficio* ff. de reb. eor.

Nona limitatio inferri videtur ex su- perioribus, maximē ex duabus proximi- mis: vt nō procedat cōclusio superiūs firmata, quãdo sentētia lata est ex con- fessioe succūbentis: licet enim ea dica- tur optima probatio cōtra confitentē, non tamē nocere debet alijs, in quorū fraudē fieri possit, argu. l. qui testamē- tū. 27. in fine. ff. de probat. & ibi Bar. fa-

Index.

- V*susfructus an sit pars dominij, fol. 83. col. 1. n. 1. cum sequen.
- V*susfructus an dicatur de bonis, fol. 83. col. 4. n. 6.
- V*susfructus quotuplex, fol. 50. col. 1. n. 9. & 10.
- V*susfructu domus legato, cum onere, ne altius tollat, an censeatur relicta proprietas, fol. 97. n. 41. per. 11. col. & quid si adiectum foret, ut alienare possit, fol. 99. col. 1. n. 43. vers. ego aduerto.
- V*susfructus patris plenior est, quam ususfructus aliorum & in quo differant, fol. 51. col. 3. n. 16. cum sequen.
- V*susfructuarius an amittat usumfructum per ingressum religionis, fol. 41. col. 1. n. 47. cum sequen.
- V*susfructuarius an plenè teneatur inventarium conficere, fol. 52. col. 4. n. 22.
- V*susfructuarius an possit perficere edificium inchoatum, fol. 59. col. 3. & sequen. n. 52.
- V*susfructuarius an possit cedere arbores, fol. 61. col. 3. n. 59. per totum.
- V*susfructuarius an audiatur in q. tante solam proprietatem, fol. 58. col. 1. vers. similiter. n. 68.
- V*susfructuarius an teneatur facere litis expensas in rebus, quarum habet usumfructum, fol. 67. col. 4. n. 68.
- V*susfructuarius ad quæ onera teneatur, fol. 70. col. 3. n. 72. per. 20. col.
- V*susfructuarius an satisfacere teneatur, fol. 76. col. 4. n. 75. cum sequen.
- V*susfructuarius an faciat fructus suos ante satisfactionem, fol. 76. col. 1. n. 77. cum sequen.
- V*susfructuarij mora in satisfando an ei noceat quoad fructus, fol. 79. col. 3. n. 79.
- V*susfructuarius an possit distrahere suum usumfructum, fol. 93. col. 2. n. 38. cum sequen. per. 16. col.
- V*susfructuarius an possit constituere servitutem, fol. 132. col. 4. ex. n. 70.
- V*xor ob culpam viri ab eo separata, nihil eidem acquirit aut comunicat, fol. 43. col. 1. n. 58.
- V*xor an dicatur domina rerum dotalium, fol. 85. col. 3. n. 12. cum sequen.

Optare meliora, cogitare difficilima, ferre quæcunq̃ eucenerint.

Arius Pinelus.

Index

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Opus in honore regis christiani secundi
regis castelle

Antes Pineda

EXCVSSVM IAM LIBRVM CVRSIM
relegens deprehendi alia Typographi errata, præter ea, quæ initio nota
sata sunt. Quod tadium cum alijs vitari non potest in hac re.

In epistola nuncupatoria ad sereniss. Regem, linea antepenul. pro gu-
bernaturum, lege gubernatum.

Fol. 16. col. 4. linea. 12. pro absit, lege, adsit.

Fol. 70. col. 3. linea. 30. pro docto. lege, dota.

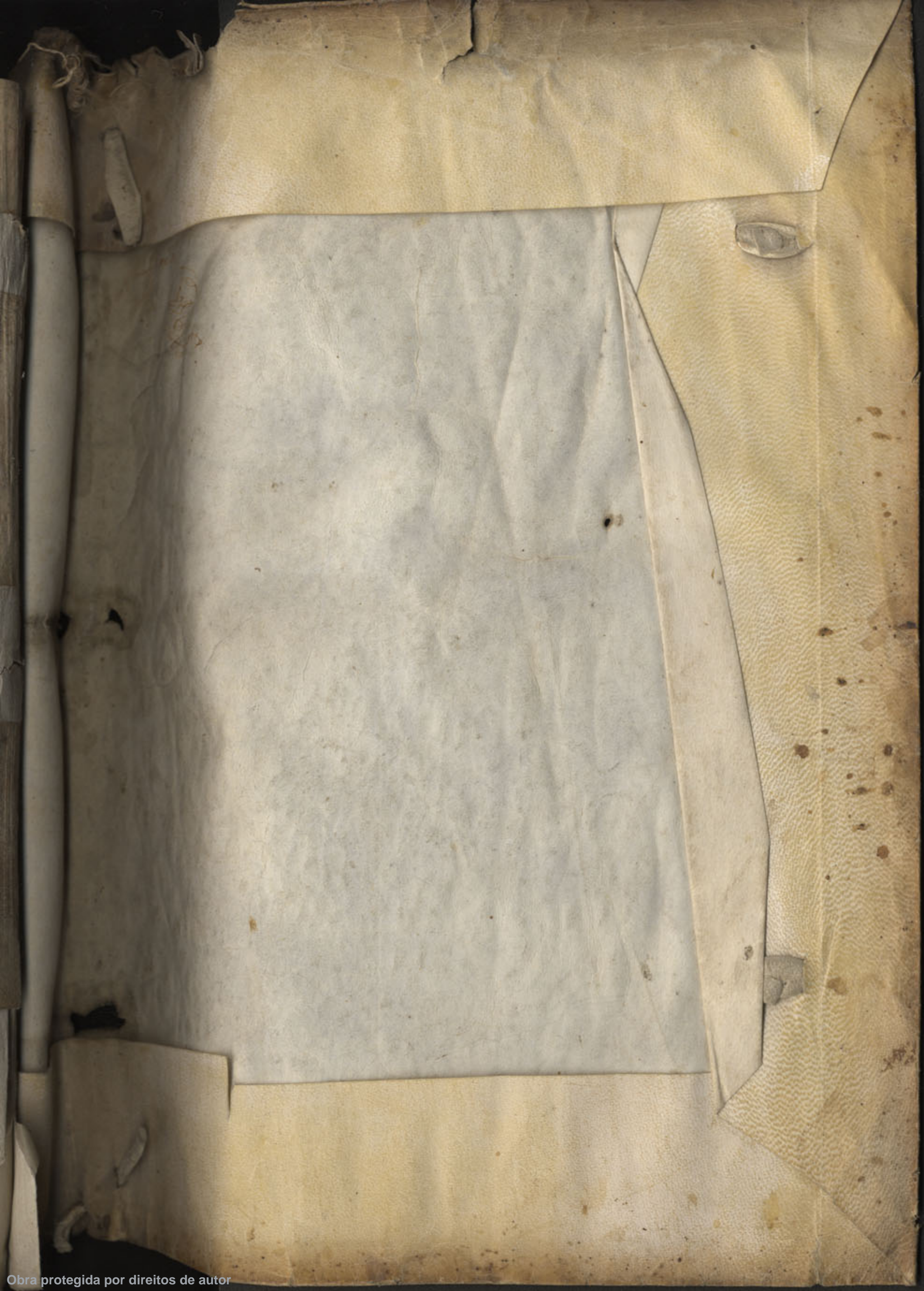
Fol. 123. col. 1. in fine. pro C. de probatio. lege, C. de donatio.

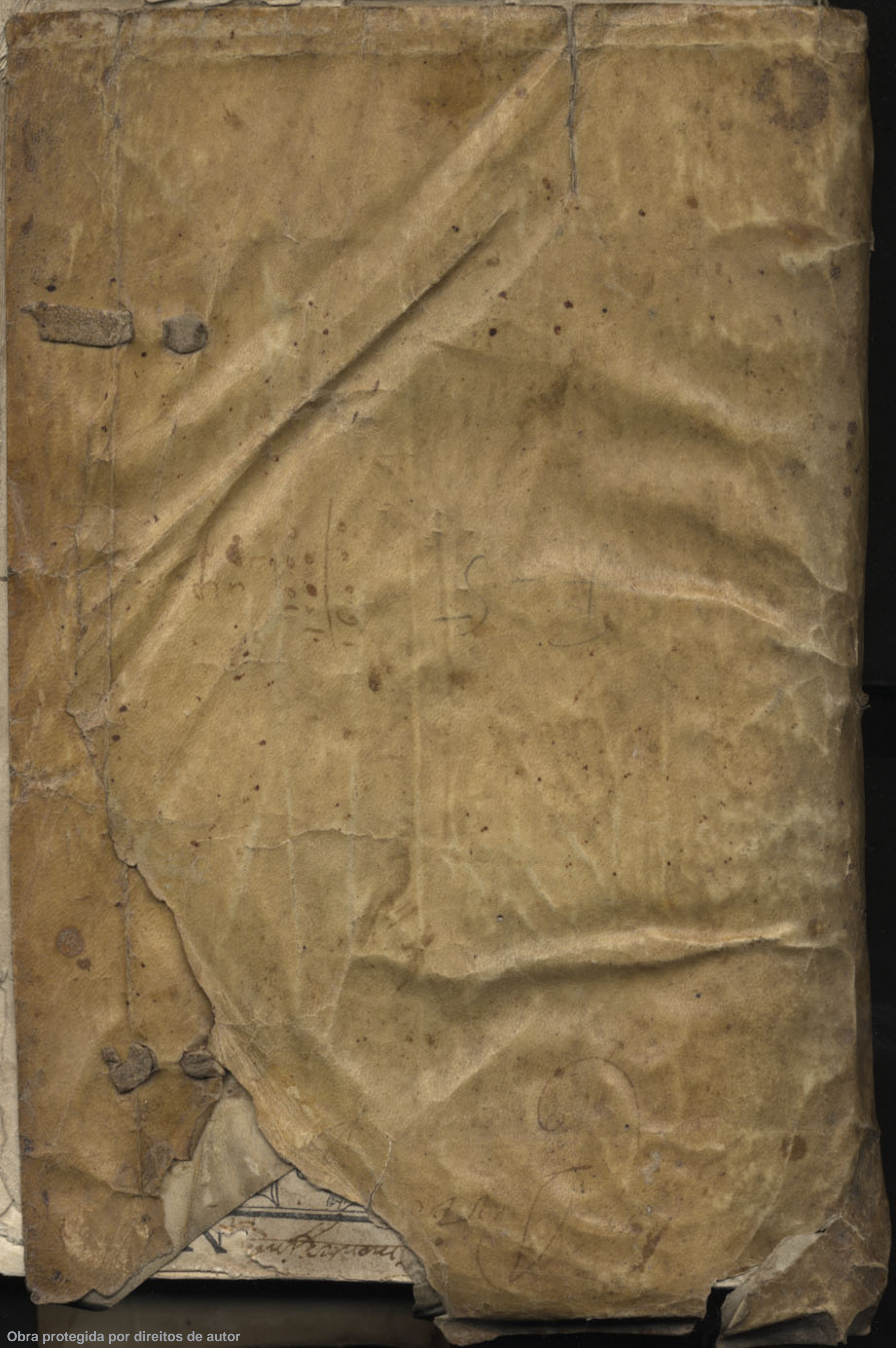
Fol. 195. col. 2. linea. 19. pro, Burgen. lege, Brugens.

In discursu libri hælicæ, I. C. significant Iuris consultum, quod
exprimo, pro minis expertis.

Excõmissione illustriss. ac reuerendiss. dni Episcopi Conimbricæ. per-
legit & approbauit insignis doctor Ioannes à Morgoueo,
iuris vtriusq. consultiss. & sacre pontificiæ facultatis
Gymnasta primarius.

1000
1500
1600

S E

1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800